

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

49368

Patent dodatko-
wy do patentu: _____

Zgłoszono: 02. IX. 1963 (P 102 487)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 5. IV. 1965

Kl. 8c, 11/01

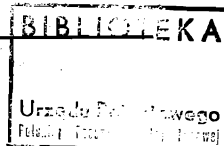
MKP

UKD

206p
8/100.

Twórca wynalazku: inż. Anatol Jani

Właściciel patentu: Dolnośląska Fabryka Maszyn Włókienniczych Kamienna Góra, (Polska)

Głowica sterująca do napędu barwiarki zwrotnej

1

Przedmiotem wynalazku jest głowica sterująca do napędu barwiarki zwrotnej, przeznaczona do przewijania tkaniny z wału na wał w czasie jej barwienia, ze stałą prędkością i stałą siłą naciągu.

Znane barwiarki zwrotne wyposażone są w przekładnie obiegowe umożliwiające stopniową zmianę prędkości obrotowej wałów nawojowych tkaniny. Przekładnie te współdziałając z jednokierunkowymi hamulcami szczękowymi umożliwiają wprowadzić zmianę siły naciągu przewijanej tkaniny z wału hamowanego na wał napędowy w czasie barwienia, jednakże przewijana w ten sposób tkanina nie jest poddawana równomiernemu barwieniu ze względu na nienadążenie regulacji za zmienną prędkością i siłą naciągu tkaniny. Z tej przyczyny powstają różnice w wybarwieniu, łatwo dostrzegalne zwłaszcza przy jasnych kolorach i powodują dyskwalifikację tkaniny. Dalszym ujemnym skutkiem są różnice w strukturze tkaniny, to jest w ułożeniu osnowy i wątku występujące najczęściej przy barwieniu tkanin lekkich.

Wad powyższych nie ma barwiarka wyposażona w głowicę sterującą według wynalazku, która umożliwia automatyczną ciągłą zmianę momentu napędowego i hamowania proporcjonalnie do zmiany średnicy nawoju. Warunki te są zachowane przez cały czas przewijania tkaniny z wału hamowanego na wał napędowy, niezależnie od jej długości i grubości.

2

Istota rozwiązania według wynalazku polega na zastosowaniu w układzie napędowym barwiarki dwustronnego bliźniaczego sprzęgła indukcyjnego.

Układ głowicy sterującej do napędu barwiarki zwrotnej według wynalazku jest uwidoczniiony na rysunku w przekroju pionowym.

Głowica sterująca napędzana jest za pomocą elektrycznego silnika 1 prądu zmiennego trójfazowego. Silnik 1 ma stałe obroty oraz jeden kierunek obrotów i służy do napędzania wału głównego 2. Na wale głównym 2 zamocowany jest rdzeń magnetyczny składający się z części 3 i 4. Strony zewnętrzne części 3 i 4 rdzenia ukształtowane są w formie kołnierzy mających wycięcia dla utworzenia odpowiedniej ilości biegunów magnetycznych. Część 3 rdzenia magnetycznego otacza cewkę 5, a część 4 cewkę 6. Cewki 5 i 6 przyłączone są do nieruchomej ferromagnetycznej płyty 7 mającej otwór w celu umieszczenia ruchomego rdzenia magnetycznego i będącej równocześnie podstawą do umocowania do niej nieruchomych ferromagnetycznych bębnow 8 i 9. Cewki 5 i 6 i ferromagnetyczna płyta 7 oddzielone są od wirujących części 3 i 4 rdzenia ferromagnetycznego szczeliną powietrzną.

W szczelinach pomiędzy bębnami 8, 9, a częściami 3, 4 umieszczone są miedziane pierścienie 10 i 11 zamocowane na tarczach 12 i 13 wykonanych z materiału przewodzącego. Tarcze 12 i 13

zamocowane są na kołach zębatych 14 i 15 ułożyskowanych w korpusie obudowy 16.

Koła 14 i 15 zazębiają się z kołami 17 i 18, a te są sprzęgnięte z kołami stożkowymi 19 i 20 współpracującymi z kołami stożkowymi 21 i 22 osadzonymi na wałach nawojowych 23 i 24 barwiarki zwrotnej.

Działanie głowicy sterującej według wynalazku jest podane poniżej. Po włączeniu napięcia na zaciski 25 i 26 cewki 5 i 6 strumień magnetyczny zostanie zamknięty poprzez pierścienie 10 i 11 wzbudzając w nich prądy wirowe. Pole tych prądów wirowych oddziałując na pole wytworzone przez cewki 5 i 6 powoduje obrót pierścienia 10 zgodny z kierunkiem wirowania pola cewek 5 i 6, napędzając jednocześnie wał nawojowy 24, na który nawijana jest tkanina. Kierunek wirowania pola cewek 5, 6 jest zgodny z kierunkiem obrotu wału głównego 2, napędzanego silnikiem 1.

Odwijająca się jednocześnie z wału nawojowego 23 tkanina powoduje jego obroty, które hamowane są przeciwnym kierunkiem obrotów pierścienia 11, w stosunku do kierunku wymuszanego powstawaniem w pierścieniu 11 prądów wirowych. Prędkość kątowa wirujących części 3 i 4 rdzenia magnetycznego jest równa prędkości wirowania wału głównego 2. Prędkość kąta wirującego pierścienia 10 jest mniejsza od prędkości wału głównego 2 o wielkość poślizgu, zależnego od momentu oporów ruchu wału napędowego 24 i od napięcia zasilającego cewkę 5.

Występujący duży poślizg magnetyczny pierścienia 11 w stosunku do wału nawojowego 23 pozwala na uzyskanie odpowiedniej wielkości

siły naciągu tkaniny za pomocą regulacji napięcia zasilającego hamującą cewkę 6. Po przewinięciu żądanej długości tkaniny z wału nawojowego 23 na wał nawojowy 24 uzyskuje się przeciwny kierunek wirowania tych wałów przez zmianę napięcia zasilających cewki 5 i 6.

Po zmianie kierunków obrotów wałów nawojowych następuje przewijanie tkaniny z wału nawojowego 24 na wał nawojowy 23 przy zachowaniu pierwotnego kierunku obrotów silnika 1, przy czym prędkość ruchu tkaniny oraz jej naciąg pozostają bez zmian.

Zastrzeżenie patentowe

Głowica sterująca do napędu barwiarki zwrotnej **znamienna tym**, że jest zaopatrzona w znane w zasadzie sprzęgło indukcyjne, składające się z elementów (3), (4) rdzenia magnetycznego, otoczonych cewką, (4), (5), oraz z pierścieni (10) i (11) zamocowanych na tarczach (12), (13) oraz z zespołów nawojowych składających się ze znanych wałów nawojowych (23), (24), które mają zaklinowane koła zębate (21), (22) współpracujące z kołami stożkowymi (19), (20), napędzanych kołami zębatymi (14), (15) przy czym działanie sprzęgła indukcyjnego powoduje nawijanie tkaniny na wał (24) przy jednoczesnym hamowaniu wału nawojowego (23) lub odwrotnie.

